

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۷ / ۶ / ۴	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره تابستانی (شهریورماه) سال ۱۳۸۷		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

۱	<p>الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)</p> <p>ابیات و عبارات زیر را به نثر روان برگردانید.</p> <p>۱- شب طره‌ی پرچم سیاهت.</p> <p>۲- خود گنبد چنگی به دل نمی زد.</p> <p>۳- ولادت روزگاری از گوهر نور بود.</p> <p>۴- کبوتران هر یک خود را می کوشید.</p> <p>۵- بوسهل زوزنی بر خشم خود طاقت نداشت؛ بر خویشتن می ژکید.</p> <p>۶- اطفال شاخ را به قدومِ موسمِ ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده است.</p> <p>۷- این کیسه ها به پدر و پسر باید داد تا خویشتن را ضیعتکی حلال خردند و فراخ تر بتوانند زیست.</p> <p>۸- ز نیرنگ زالی بدین سان دُرُست و گرنه که پایت همی گور جُست</p> <p>۹- زرین قبا، زره زن از ابرِ سحر گهی</p> <p>۱۰- خاک سیاه بر سر او کزدم تو تازه نشد</p> <p>۱۱- حق - تعالی - چون اصناف موجودات می آفرید وسایط گوناگون در هر مقام بر کار کرد و در آدم گنج معرفت تعبیه کرد.</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۱</p> <p>۱</p>
۲	<p>ب) لغت (۲ نمره)</p> <p>معنی لغات و ترکیبات مشخص شده را بنویسید.</p> <p>۱- از ما قدرت مداران هفت خط بعید است.</p> <p>۲- او در عین ایجاز، حق مطلب را ادا کرده است.</p> <p>۳- رستم چند بار به الحاح از شاهزاده خواست.</p> <p>۴- این چه ژاژ است و چه کفر است و فُشار؟</p> <p>۵- آگه می افتادین کی تونون می داد؟</p> <p>۶- ققنوس همه را طعمه‌ی شراره های سیال خود کرد.</p> <p>۷- آن موش را زیرا نام بود، با ذهای تمام.</p> <p>۸- ملایکه در آدم تفرسی می کردند.</p>	<p>۲</p>
۳	<p>پ) خود آزمایی (۴ نمره)</p> <p>۱- در بیت زیر مقصود از «تقصیر» چیست؟</p> <p>بنده همان به که ز تقصیر خویش</p> <p>عذر به درگاه خدای آورد</p> <p>۲- در عبارت «زمان که بخشنده بود، موهبت های خویش را تباه می سازد» منظور از «موهبت ها» چیست؟</p> <p>۳- از عبارت «مشتی رند را سیم دادند که سنگ زند» چه پیامی در باره‌ی <u>حسنک وزیر</u> می توان استنباط کرد؟</p> <p>۴- منظور شاعر از مصراع دوم بیت زیر چیست؟</p> <p>« نسوزد جان من یک باره در تاب</p> <p>که امیدت زند گه گه بر او آب »</p> <p>۵- این عبارت «صبح، دو مرغ رها / بی صدا / سخن دو چشمان تو را ترک کرد» بیانگر چه مفهومی است؟</p> <p>۶- عبارت «مرا نیز از عهده‌ی لوازم ریاست بیرون باید آمد» یعنی چه؟</p> <p>۷- مصراع اول در بیت «قابلیان بر قامت شب می تنیدند / هابیلیان بوی قیامت می شنیدند» بیانگر چه مفهومی است؟</p> <p>۸- در بیت زیر منظور شاعر از «دریادلان» و «پا در رکاب داشتن» چیست؟</p> <p>« دریادلان راه سفر در پیش دارند</p> <p>پا در رکاب را هوار خویش دارند »</p> <p>۹- مصراع «خون، شهیدان را زاب اولی تر است» به کدام موضوع در باره‌ی شهید اشاره می کند؟</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p>
	«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم»	

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه
سال سوم آموزشی متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۷ / ۶ / ۴	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره تابستانی (شهریورماه) سال ۱۳۸۷		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

۴	<p>(ت) دانش های ادبی (۳ نمره)</p> <p>۱- وجود سیمرغ در شاهنامه بیانگر کدام یک از زمینه های حماسه است؟ الف) ملی ب) خرق عادت ج) داستانی د) قهرمانی</p> <p>۲- با توجه به متن زیر از داستان گاو، زاویه ی دید را مشخص کنید: « زن مشدی حسن که آمد بیرون، آفتاب تازه زده بود، اصلا ن گاری اش را آورده بود کنار استخر، منتظر بود با کدخدا بروند خاتون آباد.»</p> <p>۳- نثر کتاب « تاریخ جهانگشای جوینی » جزو نثر محسوب می شود.</p> <p>۴- عمر خیام در تاریخ ادبیات ما به سرودن چه قالب شعری مشهور است؟</p> <p>۵- ادبیات عرفانی ما در حوزه ی کدام نوع ادبی قرار می گیرد؟ الف) بزمی ب) حماسی ج) غنایی د) نمایشی</p> <p>۶- نام دیگر کتاب تاریخ بیهقی چیست؟</p> <p>۷- چه کسی کتاب « کلیله و دمنه » را از عربی به فارسی ترجمه کرده است؟</p> <p>۸- در بیت « جانان من برخیز بر جولان برائیم / زان جا به جولان تا خط لبنان برائیم » دو آرایه ی ادبی نام ببرید.</p> <p>۹- آثار زیر از چه کسانی است؟ الف) چفته ب) آواز گلستگ ج) هفت اورنگ</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۱۵</p> <p>۰/۱۷۵</p>
---	--	--

۵	<p>(ت) درک مطلب (۴ نمره)</p> <p>۱- با توجه به بیت زیر به سؤالات پاسخ دهید: « ایزد که رقیب جان خرد کرد / نام تو ردیف نام خود کرد » الف) در مصراع اول « رقیب » به چه معناست؟ ب) در مصراع دوم منظور از « تو » کیست؟</p> <p>۲- در عبارت زیر مقصود از « ذوق گسترده » چیست؟ « دریغ همه ی عمر یک نظر به زیر پا نینداختم. هنر، این ذوق گسترده است؛ شاهکار، کارتوست یار محمد.»</p> <p>۳- با توجه به بیت « فراموش کردی تو سگری مگر / کمان و بر مرد پرخاشخو، « مرد پرخاشخو » کیست؟</p> <p>۴- در عبارت « امیر از آن جهان آمده، به خیمه فرود آمد و تر و تباه شده بود. » الف) فرود آمدن یعنی چه؟ ب) وضعیت امیر چگونه بود؟</p> <p>۵- در شعر زیر « ماه » نماد چه کسانی است؟ « ماه روشنی اش را / در سراسر آسمان / می پراکند / و لگه های سیاهش را برای خود نگه می دارد. »</p> <p>۶- مفهوم کنایی بیت زیر چیست؟ « بر قدم او قدمی می کشید / وز قلم او رقمی می کشید. »</p> <p>۷- با توجه به بیت « هم در آن، پابرهنه جمعی را / پای بر فرق فرقدان بینی. » الف) منظور از « جمع پابرهنه » چه کسانی هستند؟ ب) « پای بر فرق فرقدان نهادن » کنایه از چیست؟</p> <p>۸- در بیت « فردا که گل زخم ها را عشاق شاهد بگیرند / واحسرتا نیست ای دل، زخمی گواه من و تو » چرا شاعر به محاکمه ی درونی خود می پردازد؟</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۱۵</p> <p>۰/۱۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۱۵</p> <p>۰/۱۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۱۵</p>
---	---	---

۶	<p>(ج) حفظ شعر (۱ نمره)</p> <p>۱- همچو بگشا چشم و بین کاندر خاک</p> <p>۲- خانهای دل ما را از کرم عمارت کن</p> <p>چند روی چو گل و قامت چون است.</p> <p>.....</p> <p>«موفق باشید»</p>	<p>۰/۱۵</p> <p>۰/۱۵</p> <p>۲۰</p>
---	--	-----------------------------------

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی
سال سوم آموزشی متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۷ / ۶ / ۴
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره تابستانی (شهریورماه) سال ۱۳۸۷	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۱	<p>الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)</p> <p>۱- شب رشته های حاشیه‌ی پرچم سیاه توست. (۰/۲۵)</p> <p>۲- خود گنبد جالب نبود. (۰/۲۵)</p> <p>۳- تولد انسان از فطرت پاک الهی (سرچشمه‌ی نورالهی) بود. (۰/۲۵)</p> <p>۴- کبوتران هر کدام برای رهایی خود تلاش می کردند. (۰/۲۵)</p> <p>۵- بوسهل زوزنی نسبت به خشم خود تسلط نداشت. (نمی توانست خشم خود را کنترل کند.) (۰/۲۵) و آهسته در زیر لب از روی خشم سخن می گفت. (غرولند می کرد.) (۰/۲۵)</p> <p>۶- به مناسبت آمدن (قدم نهادن) فصل بهار (۰/۲۵) کلاهی از شکوفه بر سر شاخه های کوچک قرار داده است. (۰/۲۵)</p> <p>۷- این کیسه ها را باید به پدر و پسر داد تا برای خود زمین زراعتی کوچک و حلالی بخرند. (۰/۲۵) و بتوانند بهتر و راحت تر زندگی کنند. (۰/۲۵)</p> <p>۸- تو بامکر و حيله‌ی زال (۰/۲۵) این گونه سالم و زنده مانده‌ای (۰/۲۵) و گرنه باید تا به حال مرده باشی (۰/۲۵)</p> <p>۹- از ابر سحر گاهی زرهی برای قبای زرینت فراهم کن (۰/۵) زیرا تو را همچون پیک آماده و مهیا می فرستم. (۰/۲۵)</p> <p>۱۰- کسی که از دم عیسایی تو زنده و با طراوت نشود بدبخت است (۰/۵) چنین کسی یا دچار زرق و برق و فریب می شود یا دچار شهرت طلبی. (۰/۵)</p> <p>۱۱- وقتی خدای بلند مرتبه انواع (گروه‌های) موجودات را می آفرید (۰/۲۵) در ساختن هر چیز از واسطه و وسیله ای استفاده کرد (۰/۵) و در انسان گنجینه‌ی شناخت (روح الهی) قرار داد. (۰/۲۵)</p>	۶
۲	<p>ب) لغت (۲ نمره) (هر مورد ۰/۲۵)</p> <p>۱- نیرنگ باز، حقه باز، توانا در کاری</p> <p>۲- خلاصه گوئی، کوتاه گفتن، سخن کوتاه کردن، بیان مقصود در کوتاه ترین لفظ و کمترین عبارت</p> <p>۳- پافشاری، اصرار</p> <p>۴- سخن بیهوده</p> <p>۵- پرداخت خسارت، تاوان، زیان</p> <p>۶- بسیار روان</p> <p>۷- زیرکی، هوشمندی</p> <p>۸- دریافت چیزی به علامت و نشان، دریافت به فراست، جستجو</p>	۲
۳	<p>پ) خودآزمایی (۴ نمره)</p> <p>۱- کوتاهی در عبادت - گناه (۰/۲۵)</p> <p>۲- تمام نعمت ها (یا ذکر مواردی هم چون زیبایی، نشاط، شور جوانی و ...) (۰/۲۵)</p> <p>۳- محبوبیت و مقبولیت حسنک (۰/۵)</p> <p>۴- امید مایه‌ی حیات و زندگی است. (۰/۵) یا هر پاسخی نظیر این مورد</p> <p>۵- نابینایی جانباز (۰/۵)</p> <p>۶- من هم باید به مسئولیت و وظایف رهبری ام عمل کنم. (۰/۵)</p> <p>۷- ظالمان به ظلم و ستم خود ادامه می دادند. (یا ظالمان موجب تداوم ظلم می شدند.) (۰/۵)</p> <p>۸- دریادلان: رزمندگان، مبارزان، انقلابیون (۰/۲۵)</p> <p>پا در رکاب داشتن: آماده سفر، مبارزه و حرکت شدن (۰/۲۵)</p> <p>۹- شهید به خون تپیده به غسل نیاز ندارد. (۰/۵)</p>	۴
	«ادامه در صفحه‌ی دوم»	

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۷ / ۶ / ۴
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره تابستانی (شهریورماه) سال ۱۳۸۷		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۴	<p>(ت) دانش های ادبی (۳ نمره)</p> <p>۱- گزینه ی ب (۰/۲۵)</p> <p>۲- دانای کل یا سوم شخص (۰/۲۵)</p> <p>۳- مصنوع و متکلف (۰/۲۵)</p> <p>۴- رباعی (۰/۲۵)</p> <p>۵- گزینه ی ج (۰/۲۵)</p> <p>۶- تاریخ مسعودی (۰/۲۵)</p> <p>۷- نصر... منشی (۰/۲۵)</p> <p>۸- جناس تام - واج آرای - تکرار - مراعات نظیر (ذکر دو مورد کافی است - هر مورد ۰/۲۵)</p> <p>۹- الف) سیلویا تانزد وارنر (۰/۲۵) ب) فاطمه راکعی (۰/۲۵)</p> <p>ج) عبدالرحمن جامی (۰/۲۵)</p>	۳
۵	<p>(ن) درک مطلب (۴ نمره)</p> <p>۱- الف) نگهبان ، محافظ ، مراقب (۰/۲۵)</p> <p>ب) پیامبر اسلام (ص) (۰/۲۵)</p> <p>۲- فرشی (۰/۵)</p> <p>۳- اسفندیار (۰/۵)</p> <p>۴- الف) وارد شدن (۰/۲۵)</p> <p>ب) خیس و پریشان و آشفته (یا هر مضمونی که این معنا را برساند) (۰/۲۵)</p> <p>۵- افراد اینثارگر و بخشنده (۰/۵)</p> <p>۶- تقلید کردن - مورد سرمشق قرار دادن (۰/۵)</p> <p>۷- الف) عاشقان یا ساکنان سرزمین عشق یا عارفان (۰/۲۵)</p> <p>ب) به اوج و کمال رسیدن یا اعتبار یافتن (۰/۲۵)</p> <p>۸- زیرا شاهد اینثارگری ها و فداکاری های شهدا بوده است. (۰/۲۵) در حالی که خود در این فداکاری ها شرکت نکرده است. (۰/۲۵) یا هر پاسخی نظیر این مورد</p>	۴
۶	<p>(ج) حفظ شعر (۱ نمره)</p> <p>۱- نرگس (۰/۲۵) ، شمشاد (۰/۲۵)</p> <p>۲- پیش از آن که این خانه (۰/۲۵) رو نهد به ویرانی (۰/۲۵)</p>	۰/۵ ۰/۵
	جمع نمره	۲۰